

МАЙЦЕ СИ

Публикувано от **sng92** на **03.02.2011**МОТИВЪТ ЗА САМОТАТА И ИЗБОРЪТ НА ЧОВЕКА В
ЕЛЕГИЯТА „МАЙЦЕ СИ“

Ботев е поет и публицист, революционер, една от най-значимите фигури в националноосвободителното движение и в културата на Българското възраждане. В своята поезия той възпява, свободата и саможертвата. Той пише за осъзнатия дълг към отечеството. Пътя към свободата за него е не само физическа схватка с поробителите, но и словестна битка. С елегията „Майце си“ Ботев поставя началото на гениалното си творчество.

Творбата е една изповед към майката, която разкрива мислите и съмненията на героя. Той е раздвоен между личния си избор и повелите на рода. Заглавието „Майце си“ има смисъл на посвещение. Майката е емблематична фигура, тя дарява живот и бди над него, тя е пазителка на дома. Тук образът и се разраства до символ на родината.

Простонародното, изпълнено с обич и уважение обръщение „мале“ отприщва драмата на една неудовлетворена от безличния живот личност:

*Ти ли си, мале, тъй жално пела,
ти ли си мене три години клела,
та скитник ходя злочестен ази...*

Елегичният тон на творбата идва от съзнанието на лирическия герой за разбита младост....

*та мойта младост, мале, зелена
съхне и вехне...*

Метафората отвежда към една младост, уязвена от лични неудачи и от мисълта за тежкото положение на народа. В болката на поета откриваме и несдържан гняв

...и срещам това, що душа мрази!

Действителността не удовлетворява героят. Той се чувства самотен дори сред „мили другари“. Безгрижността и непринудеността в отношенията им е привидна:

*Весел ме гледат мили другари,
че с тях наедно и аз се смея.*

Простите човешки радости са несъвместими с робския живот. Това, което не знаят другарите, е дължна да знаемайката. От нея търси героят не само съчувствие, но и разбиране. Онова, което не може да сподели с „мили другари“, ще сподели с майката.

Още в първата си творба поетът разкрива мощта на своите копнежи - „мечти и мисли“, които са вече оформени в съзнанието му идеи, свързани с националното и социалното освобождение на народа. И точно тези идеи - повели на времето, в което живее, го разкриват като самотник в обществото. Със своето прозрение Ботев остава неразбран: „Приятел нямам...“ признава той и това увеличава чувството на изолираност и самотност. И понеже не намира приятел около себе си, а и защото е възмутен от пасивността на обществото, поетът се обръща с трогателна жалба към майка си, като изплаква наранената си душа:

Освен теб, мале, никого нямам...

И не само това: освен че търси съчувствие, героят иска да приобщи майка си към своите идеали, към съкровенията си копнежи:

*Една сал клета, една остана:
в прегръдки твои мили да падна,*

Неразбран от обществото, Ботев търси опора в семейството и по-точно в майката, която е негов стожер. В общуването между майка и син душата на самотника ще се пречисти, от нея ще избяга злобата и неудовлетворението.

Въпреки страданието и уязвената си младост, героят съвсем не се предава, като победена от живота личност. Болката и чувството за самотност са една мъжествена изява, те са зов за борба, вяра в народните сили, в освестяването на пасивните и безразличните, както и предчувствие за неизбежната саможертва.

„Майце си“ е първата Ботева творба. Тя поставя началото на една съществена особеност в неговото творчество - единството между съдбата на поета и участието на народа, подчертано от силни чувства, непознати дотогава в нашата поезия.